4. ÜNİTE ÖLÇME DEĞERLENDİRME SORULARI

A) Aşağıdaki açık uçlu soruları cevaplayınız.

1. Yeni İlm-i Kelam'ın kelam ilmine getirdiği yenilikler nelerdir?

....

....

....

2. Günümüzdeki inanç problemlerine örnekler veriniz.

....

....

....

3. İslam dininin kötülük problemine karşı yaklaşımı nasıldır? Kısaca değerlendiriniz.

....

....

....

4. Deizm, ateizm, politeizm akımlarını tanrı anlayışları açısından karşılaştırınız.

....

....

....

B) Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

1. (.....) Kelam âlimleri din karşıtı yeni felsefi akımların iddiaları ile ilgilenmelidir.

2. (.....) Agnostikler bir yaratıcının varlığını kabul etmekle beraber vahyi ve peygamberleri inkâr ederler.

3. (.....) İslam inancına göre insana, dünyaya ve hayata bakışta salt akla göre ve yalnız dünya hayatını esas alarak yapılacak değerlendirmeler doğru değildir.

4. (.....) Reenkarnasyon sadece kanıtlanmış bilimsel bilgiyi gerçek kabul eden akımın adıdır.

Aşağıda verilen çoktan seçmeli soruları cevaplayınız.

1. İlahiyat fakülteleri kelam ana bilim dalı hocalarının kelam ilminin işlevi ve bazı yeni meseleleri değerlendirdiği sempozyum bildirilerinden oluşan bir eserdir. A. Bülent Ünal ve A. Bülent Baloğlu tarafından kitap hâline getirilen bu eserde, çağımızdaki itikadi sapmalar ve kelami çözüm önerileri, işlevsel bir kaynak olarak internet ve nasıl bir kelam ve kelamcı olmalı gibi konular yer almaktadır.

Bahsedilen kelam eseri hangisidir?

A) Tenkîhu'l-kelam fi akaid-i ehl-i İslam

B) Kelamın İşlevselliği ve Günümüz Kelam Problemleri

C) Allah'ı İnkâr Mümkün mü?

D) Allah'ın Varlığı (İsbât-ı vacib)

E) Yeni İlm-i Kelam

2.

	Eser Adı	Yazar(lar) Adı
I.	Tenkîhu'l-kelam fi akaid-i ehl-i İslam	Abdüllatif el-Harputî
II.	Kelamın İşlevselliği ve Günümüz Kelam Problemleri	Filibeli Ahmed Hilmi
III.	Allah'ı İnkâr Mümkün mü?	A. Bülent Ünal ve A. Bülent Baloğlu
IV.	Allah'ın Varlığı (İsbât-ı vacib)	Bekir Topaloğlu
V.	Yeni İlm-i Kelam	İzmirli İsmail Hakkı

Verilen eser yazar eşleştirmesinde hangileri <u>yanlıştır</u>?

A) I ve II

B) II ve III

C) II ve IV

D) III ve IV

E) IV ve V

3. Abdüllatif Harputî'nin (öl. 1916) önemli kelam eserlerinden biridir. Harputî, dönemin inatçı ve yıkıcı din karşıtı akımlarına karşı koymak ve kelam ilmini güncel meseleler konusunda aktif kılmak amacıyla eserini kaleme almış ve kelam ilminde yeni bir yöntem geliştirmek istemiştir.

Bahsedilen kelam eseri hangisidir?

A) Tenkîhu'l-kelam fi akaid-i ehl-i İslam

B) Kelamın İşlevselliği ve Günümüz Kelam Problemleri

C) Allah'ı İnkâr Mümkün mü?

D) Allah'ın Varlığı (İsbât-ı vacib)

E) Yeni İlm-i Kelam

4. Kelam ilminin ana konuları olan inanç esaslarında başlangıçtan günümüze kadar herhangi bir değişiklik olmamıştır. Ancak 16. yüzyıldan itibaren özellikle Batı dünyasında yaşanan gelişmeler İslam dünyasını etkilemiş ve yeni problemlerin doğmasına zemin hazırlamıştır. Bu yeni dönemde materyalizm ve pozitivizm temelli dine yönelik yıkıcı eleştiriler, felsefi, sosyolojik, biyolojik ve psikolojik teoriler İslam inançları açısından da tehdit oluşturmaya başlamıştır. Yeni İlm-i Kelam, işte bu şartların neticesinde 19. yüzyılın son çeyreğinde temelleri atılan yeni bir yaklaşım tarzıdır.

Verilen bilgilere göre Yeni İlm-i Kelam'ın tanımı aşağıdakilerden hangisidir?

A) İslam inanç esaslarını açıklamak, yorumlamak, ispat etmek ve yeri geldiğinde savunmak gayesini güden akla ve nassa dayanan bir ilimdir.

B) Allah'a (cc) ve meleklere iman gibi temel İslam inanç esaslarından tartışmaya girmeden özet olarak bilgi veren bir ilimdir.

C) Kelam ilminin yetersiz kaldığı alanları göz önüne alarak yeni yöntemlerle temel inanç esaslarını ispat etmeye çalışan bir ilim dalıdır.

D) Materyalizm ve pozitivizm, Darvinizm ve Freudizm gibi akımları eleştiren, yeni bilimsel verileri kullanan, Allah'ın (cc) varlığını yeni yöntemlerle ispata çalışan bir ilimdir.

E) 19. yüzyılın son çeyreğinde Batı'da ortaya çıkan felsefi, sosyolojik, biyolojik ve psikolojik teorileri inceleyen bir bilim dalıdır.

5. Ülkemizde son dönemde yetişen ve 2016 yılında vefat eden önemli bir kelamcı tarafından kaleme alınmıştır. Eserde Allah'ın (cc) varlığı konusunda kullanılan deliller ilmi ve felsefi ölçülere göre bir araya getirilmeye çalışılmıştır. Allah'ın (cc) varlığı konusunda Kur'an'ın üslubu ile matematik, biyoloji, tıp ve kimya gibi alanlarda derinleşen bazı âlimlerin makul yöntemlerindeki benzerliklere dikkat çekilir.

Bahsedilen eser ve yazarı hangisidir?

A) Tenkîhu'l-kelam fi akaid-i ehl-i İslam - Abdüllatif el-Harputî

B) Matüridiyye Akaidi – Nureddin Sabuni

C) İslam Akaidi ve Kelama Giriş – A. Saim Kılavuz

D) Allah'ı İnkâr Mümkün mü? – Filibeli Ahmed Hilmi

E) Allah'ın Varlığı (İsbât-ı vacib) – Bekir Topaloğlu

6. Pozitivizm, nihilizm ve ateizm gibi Tanrı'yı inkâr eden akımlar bugün canlılığını yitirmiş olsa da bir bilinç ve tavır olarak varlığını devam ettirmektedir. Bütünüyle Tanrı'nın varlığını reddeden akımların insanlık için bir çözüm olmadığı görüldükten sonra, son dönemlerde Tanrı'yı kabul etmekle birlikte onun yetkinliğini sınırlandıran birtakım akımlar ortaya çıkmaya başlamıştır. Bunlardan birisi de Tanrı'nın varlığını ve âlemin yaratıcısı olduğunu kabul edip nübüvveti inkâr eden akımdır. Hristiyanlığın bilimle çeliştiği düşüncesi ile kiliseye ve papazlara karşı bir akım olarak doğan bu düşünce, zamanla ateizme götüren bir yol hâline gelmiştir.

Bahsedilen akım hangisidir?

A) Agnostisizm

B) Deizm

C) Satanizm

D) Politeizm

E) Nihilizm

7. Kelamcılar ve eserlerini öğrenmek isteyen öğrenciler kendi aralarında bir oyun kurgulamışlardır. Buna göre doğru olarak söylenen klasik kelam eserleri ve yazarlarından her bir eser için 2 puan, Yeni İlm-i Kelam eserleri ve yazarları için 3 puan verilecektir.

	Öğrenci	Klasik Kelam Eseri ve Yazarı	Yeni İlm-i Kelam Eseri ve Yazarı
I	Abdullah	Kitabü't-tevhid – Matüridi	Allah'ın Varlığı (İsbât-ı vacib) – Bekir Topaloğlu
II	Bekir	Tenkîhu'l-kelam fi akaid-i ehl-i İslam – Eşari	Allah'ı İnkâr Mümkün mü? – Filibeli Ahmed Hilmi
III	Cahit	Fıkhı Ekber – Ebu Hanife	İslam Akaidi ve Kelama Giriş – Bekir Topaloğlu
IV	Doğan	Matüridiyye Akaidi – İmam Matüridi	Yeni İlm-i Kelam – Filibeli Ahmed Hilmi
V	Efe	Kitabü't-tevhid – Eşari	Tenkîhu'l-kelam fi akaid-i ehl-i İslam – Abdüllatif Harputî

Buna göre en yüksek puanı kim almıştır?

A) I ve II

B) II ve III

C) II ve IV

D) III ve IV

E) IV ve V

8.

I.	Politeizm	"Allah, kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz; bundan başkasını, (günahları) dilediği kimse için bağışlar. Allah'a ortak koşan kimse büyük bir günah (ile) iftira etmiş olur." (Nisa suresi, 48. ayet.)
II.	Deizm	"Andolsun, insanı biz yarattık ve nefsinin kendisine fısıldadıklarını biliriz ve biz ona şah damarından daha yakınız." (Kaf suresi, 16. ayet.)
III.	Satanizm	"Onların çoğu zandan başka bir şeye uymaz. Şüphesiz zan, haktan (ilimden) hiçbir şeyin yerini tutmaz. Allah onların yapmakta olduklarını çok iyi bilendir." (Yunus suresi, 36. ayet.)
IV.	Ateizm	"Şeytan içki ve kumar yoluyla ancak aranıza düşmanlık ve kin sokmak, sizi, Allah'ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister. Artık (bunlardan) vazgeçtiniz değil mi?" (Maide suresi, 91. ayet.)
V.	Sekülerizm	"Dediler ki: Hayat ancak bu dünyada yaşadığımızdır. Ölürüz ve yaşarız. Bizi ancak zaman helâk eder. Bu hususta onların hiçbir bilgisi de yoktur. Onlar sadece zanna göre hüküm veriyorlar." (Casiye suresi, 24. ayet.)

Yukarıdaki tabloda yer alan ayet- kavram eşleştirmelerinden hangileri, konuları itibarıyla birbirleri ile uyumsuzdur?

A) I ve II

B) I ve III

C) II ve III

D) III ve IV

E) IV ve V

9. Pozitivizm; bilim ile metafizik arasında kesin sınırlar koyan, dogmayı ve sezgisel olanı bilimsel etkinlik alanından uzaklaştıran ve tek bilgi olarak bilimsel bilgiyi kabul eden, dinî ve metafizik söylemlerin yerini akıl, gözlem ve deneyin alması gerektiğini savunan bir akımdır. Pozitivizmin temel tezlerinden biri, geçmişin karanlık geleceğin ise aydınlık olacağı şeklindeki düz doğrusal ilerleyen tarih anlayışıdır. Buna göre geçmişin karanlıklarından bilimsel ilerleme sayesinde çıkılacak ve hep daha iyisi olacaktır.

Aşağıdakilerden hangisi pozitivizmin düz doğrusal tarih anlayışı ile çelişmektedir?

A) Yeni virüslerin ve hastalıkların ortaya çıkması ile birlikte insan neslinin tehlikeye girmesi

B) Kitle iletişim araçlarının gelişmesi ile birlikte bilgiye erişim imkânlarının gelişmesi

C) Basılı yayınların yerini bilişim araçlarının alması

D) Sanayi devrimi ile birlikte kara, hava ve deniz ulaşım olanaklarının artması

E) Ülkelerin uzay araştırmalarına yönelmesi ve Ay'a insanların ayak basması

10. " Göklerde ve yerde bulunan herkes O'ndan ister. O, her an yaratma halindedir."(Rahman suresi, 29. ayet.)

Aşağıda yer alan deizme ait düşüncelerden hangisi, yukarıda yer alan ayetle doğrudan çelişmektedir?

A) Modern bilimle çelişen tüm Hristiyan dogmaları ve kilise kanunları kaldırılmalıdır.

B) Tanrı'nın varlığı kabul edilmelidir ancak O'nun ilim ve irade gibi sıfatları yoktur.

C) Tanrı âlemin ilk yaratıcısıdır ancak sonrasında insanlara ve âleme karışmaz.

D) Yaratıcı olarak Tanrı'nın varlığı kabul edilmelidir ancak peygamberlere ihtiyaç yoktur.

E) İnsan hayatı yaşadığımız dünyadan ibarettir; ahiret, hesap, cennet ve cehennem yoktur.

11. İslam'ın temel iman esaslarından biri, Allah'ın (cc) rahmetinin bir tecellisi olarak gönderdiği peygamberlere iman etmektir. İslam'a göre ilk insan ve ilk peygamber Hz. Âdem son peygamber ise Hz. Muhammed'dir (sav). Hz. Muhammed (sav) ile birlikte peygamberlik müessesesi tamamlanmış ve artık bir peygamber gelmeyecektir.

Buna göre aşağıda verilen ayetlerden hangisi Hz. Muhammed'in (sav) son peygamber olduğunu ifade eder?

A) "Allah'a karşı yalan uyduran veya kendine bir şey vahyedilmemişken, 'Bana vahyolundu.' diyen, ya da 'Allah'ın indirdiğinin benzerini ben de indireceğim.' diye laf eden kimseden daha zalim kimdir?..." (Enam suresi, 93. ayet.)

B) "Onlar (halkı) Allah yolundan alıkoyan ve onu eğri ve çelişkili göstermek isteyen kimselerdir. Hem de onlar ahireti inkâr edenlerin ta kendileridir." (Hud suresi, 19. ayet.)

C) "Nûh şöyle dedi: "Ey kavmim! Şüphesiz, ben sizin için apaçık bir uyarıcıyım." (Nuh suresi, 2. ayet.)

D) "Muhammed, sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası değildir. Fakat o, Allah'ın Resülü ve nebilerin sonuncusudur. Allah her şeyi hakkıyla bilendir." (Ahzab suresi, 40. ayet.)

E) "İnanıp salih ameller işleyenlerin ve Muhammed'e indirilene -ki o Rablerinden gelen haktır- inananların ise Allah günahlarını örtmüş ve hallerini düzeltmiştir." (Muhammed suresi, 2. ayet.)

D) Aşağıda verilen yapılandırılmış gridde kelam ilmi ve güncel meseleler ile ilgili kavramlar numaralandırılmıştır. Kelam âlimleri tarafından ele alınan, tek tanrı ve peygamber inancını reddeden akımların numaralarını belirleyerek alttaki boşluğa yazınız.

1 Deizm	2 Yeni İsm-i Kelam	3 Politeizm
4 Ateizm	5 Ruh	6 Kubuh
7 Hüsün	8 Rönesans	9 Nihilizm

Cevap: ....

B) 1D 2Y 3D 4Y

C) 1b 2b 3a 4d 5e 6b 7a 8d 9a 10c 11d

D) 1, 3, 4, 9